PROGRAMMEBEGROTING CRANENDONCK 2027

RAADSVERGADERING 10 NOVEMBER 2026.

ALGEMENE BESCHOUWINGEN.

Steller: Frans Strik Fractievoorzitter ELAN.

==========

BESCHOUWING ELAN OP DE BEGROTNG 2027

Voorzitter.

Voor ons als gemeenteraad ligt de Begroting 2027 van Cranendonck. Een begroting die weliswaar sluitend is, maar niet bolstaat van ambities in het komende jaar.

Zeker. Er gaan belangrijke eerder genomen besluiten praktisch gezien uitgevoerd worden en zien de kernen Budel-Dorplein en Gastel hun wens als inwoners in vervulling gaan met de bouw van een nieuwe 'Schakel' en 'Cranehoeve'. Dit als aantrekkelijke dorpshuizen, afgestemd op de huidige tijd en toekomst.

De voorbereidingen tot een locatiekeuze voor een nieuwe basisschool in Budel-Schoot en het Bravo-college zijn in onderzoek.

Maar wat te denken van de zogenaamde Schaalsprong die onze gemeente gaat ervaren vanaf 2027. De gemeenteraad stemde hier reeds eerder mee in, maar daarmee niet gesteld dat dit een appeltje/eitje wordt. Verre van dat zelfs.

Ik kom hierop nog terug voorzitter.

ELAN constateert dat er in ieder geval een reëel sluitende begroting voor ons ligt. Een winstwaarschuwing is wel op z'n plaats voor wat betreft de komende jaren met een, zoals nu te verwachten, fors negatief begrotingssaldi voor 2028 tot en met 2030.

Dit baart ons als ELAN zorgen. In de begroting die we vanavond behandelen om tot besluitvorming te komen missen we een opsomming van mogelijke ombuigingen en bezuinigingen ---al waren deze maar slechts kort aangegeven door het college--- om ons als raadsleden enige idee te geven alwaar het college op aanstuurt voor de nabije toekomst. Een gemis vinden wij in de begroting voor 2027.

Een toekomst die voor ons ligt en onze Brabantse plattelandsgemeente een ander gezicht gaat geven.

Alle zes onze kernen zullen dit ondergaan. Het meest in het oog springend zal de uitbreiding van woningbouw zijn, waarbij in Maarheeze het grootste deel hiervan gerealiseerd zal gaan worden naar verwachting.

Maar ook de infrastructuur ontkomt hier niet aan.

Gaan we dit al zien op korte termijn in de jaren die volgen? De huidige inschatting is dat dit pas na 2028 echt merkbaar wordt. Kan het college dan tot die tijd op hun handen blijven zitten?

Nee……zeker niet! Als gemeenteraad verwachten we een inzet met passie en overtuiging om de plannen die onze gemeente vanuit de Brainport-regio te vervullen krijgt tot realisatie te brengen.

Wat betekent dit zoal gelet op de speerpunten voorzitter.

Een uitdagende blik op de toekomst.

Bekend is dat onze kern Maarheeze aangewezen is als zogenaamd HUB binnen de regio Brabant-Zuid-Oost.

Dit met instemming van de gemeenteraad.

De keuze voor Maarheeze is overigens niet zomaar tot stand gekomen. Gelegen aan de A2 tussen Zuid-Oost-Brabant en Midden-Limburg.

Verrijkt met een NS-trein en busstation. Een kern die vanuit het verleden is gegroeid als forensen dorp, maar hetwelk z'n dorpse karakter heeft behouden.

En wat ELAN betreft ook zo moet blijven.

Snelle verbindingen per spoor, bus of fiets dienen tot stand te komen om mensen naar hun werkplek in de regio te brengen.

ASML en de vele aan hun gelieerde bedrijven spelen hierbij een grote rol in werkgelegenheid in dit zo krachtige arbeidsmarkt-gebied Zuid-Oost-Brabant.

Verder een forse uitbreiding van onze industrieterreinen voor zowel in Cranendonck reeds gevestigde bedrijven, dit ten behoeve van hun gewenste uitbreiding, maar vooral ook voor nieuwe bedrijven die hun plek bij ons gaan vinden.

Voorwaar een kans voor onze inwoners, zeker voor jonge mensen en onderwijsmogelijkheden voor onze jeugd in een keur van beroepen, veelal in de technische sector.

Als opmerking: hier zullen heel veel Euro's mee gemoeid zijn en we verwachten deze als Cranendonck te kunnen innen bij de Brainport-regio, die met -totaal- van ruim 3 miljard euro- is gesponsord vanuit het rijk.

Geld dat niet alleen voor Eindhoven en Helmond bestemd dient te zijn.

Nee!.....Ook Cranendonck zal hiermee geholpen moeten worden.

Kortom Voorzitter.

Uitdagingen ten over die realiteit moeten gaan worden.

ELAN roept het college op hierover spoedig een doelstelling te formuleren en uit te dragen.

Onze inwoners hebben hier recht op.

ELAN heeft z'n voorkeur al kenbaar gemaakt.

Woningbouw in alle onze zes kernen, waarbij de dorpse karakters in stand gehouden moeten worden. Uiteraard dienen zich ook veranderingen aan in de samenstelling van de bevolking. Een logisch gevolg van deze uitbreiding.

Toch gelooft ELAN in de kracht van samenhang, verbinding en het organiseren van activiteiten door, met en voor de lokale bevolking. Neem zo ook de jaarlijkse kermissen in vijf kernen van Cranendonck.

Meer en meer wordt duidelijk dat ook deze onder druk staan qua organisatie.

ELAN doet een dringend beroep op het gemeentebestuur hiertoe ondersteunende faciliteiten te bieden aan de benodigde inzet van vrijwilligers om Kermissen te kunnen blijven organiseren.

De schaalsprong staat voor ons de komende jaren.

Een treinstation in Maarheeze dat recht doet aan de ambities van de regio, met ook snelle busverbindingen en een z.g. 'snel-fietspad' voor hen die dit buiten een sportieve uitdaging ook het milieu extra ten diensten willen staan.

Door het college is toegezegd nog dit jaar met een presentatie te komen met hun eerste voorstellen betreffende de schaalsprong.

Een heel groot probleem dat meespeelt is de netcongestie. Met andere woorden; er is weinig tot geen stroom om nieuwbouw te realiseren.

En dit naar inschatting tot in ieder geval het jaar 2033, zoals we onlangs vernamen vanuit een regionale MRE-bijeenkomst

Op welke wijze het college dit wil ondervangen is ELAN tot op heden een raadsel.

Hopelijk komt het college met goede en bruikbare ideeën, zij het nog beter met oplossende creatieve voorstellen.

ELAN, --maar neem aan de gehele gemeenteraad – kijkt hier in het bijzonder naar uit.

Voorzitter ik ga afronden.

Het gaat niet alleen om woningbouw, trein-bus fiets verbindingen en industrieterreinen.

Even zo belangrijk zijn is de Sociaal Maatschappelijke Ontwikkelopgaven die noodzakelijk zijn en parallel dienen te lopen met de schaalsprong v.w.b. Cranendonck.

Deze mogen……nee moeten….we absoluut niet uit het oog verliezen.

Zoals eerder uitgesproken.

De Cranendonckse dorpskarakters dienen wat ELAN betreft in stand te blijven en dat kan met de juiste inpasbaarheid van hetgeen we voor staan.

ELAN wenst het college daarbij veel wijsheid en succes toe.

Voorzitter.

Dan nog de terugkeer van Defensie naar de voormalige Nassau Dietzkazerne in Budel.

Wat ELAN betreft dit onderwerp maar bewaren voor volgend jaar rond deze tijd inzake de Algemene Beschouwingen aangaande 2028.

Als afronding voorzitter.

ELAN wil de Begroting 2027 bijsturen met een Amendement en twee Moties.

Dank u wel voorzitter.

0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0-0